

O B S A H

Předmluva	5

DÍL I. MRAVOUKA OBECNÁ

I. KATOLICKÁ MRAVOUKA, JEJÍ PŘEDMĚT A ÚKOL	9
I. Ethika	12
II. Morální theologie	13
III. Mravouka katolická a mravouka laická	15
IV. Prameny katolické mravouky	18
V. Následování Krista	20
II. LIDSKÝ SKUTEK S HLEDISKA PSYCHOLOGICKÉHO	23
I. Povaha lidského skutku	25
II. Úkol rozumu v lidském skutku	28
1. Poznání a pozornost	28
2. Nevědomost a nepozornost	29
III. Úkol vůle v lidském skutku	30
1. Skutek dobrovolný	31
2. Skutek svobodný	34
3. Překážky dobrovolného a svobodného skutku	35
a) Násilí	35
b) Strach	36
c) Vášně	37
d) Pathologické stavy	40
IV. Život důstojný člověka	40
III. MRAVNOST V LIDSKÉM SKUTKU	45
I. Mravní dobro a zlo	47
II. Mravní řád v lidském skutku	50
III. Pravidlo mravnosti	52
IV. Původ pravidla mravnosti	53
V. Mravní odpovědnost	57
VI. Prameny mravnosti lidského skutku	59
1. Předmět	59
2. Okolnosti	61
3. Cíl	63
VII. Nadpřirozený ráz lidského skutku	67
VIII. Tajemství lidského činu	69

IV. SVĚDOMÍ A JEHO VÝCHOVA	71
I. Existence svědomí	73
II. Pojem svědomí	74
III. Výchova správného svědomí	77
1. Svědomí bludné	78
2. Svědomí správné	81
IV. Závaznost svědomí	81
V. Svědomí a křesťanská ctnost opatrnosti	84
V. ZÁKON A JEHO ZÁVAZNOST	89
I. Pojem zákona	91
II. Zákon věčný	94
III. Zákon přirozený	95
IV. Zjevený zákon Boží	98
V. Zákon lidský, církevní a občanský	100
VI. Cestou zákona	102
VI. HŘÍCH	105
I. Možnost hříchu	107
II. Theologický pojem hříchu	111
III. Rozličné druhy hříchů	113
IV. Hřích smrtelný a hřích všední	114
V. Hříchy vnitřní	118
VI. Účinky hříchu	121
VII. Útěk před hříchem	122
VII. POVAHA CTNOSTI A JEJÍ VÝZNAM V MRAVNÍM ŽIVOTĚ 125	
I. Pojem a úkol ctnosti	128
1. Ctnost s hlediska psychologického	128
2. Vznik a růst ctnosti	129
3. Vlastnosti ctností	131
4. Třídění ctností	134
II. Ctnosti získané neboli přirozené	135
1. Získané ctnosti rozumové	135
2. Získané ctnosti mravní	136
III. Ctnosti vlité	137
1. Pojem ctnosti vlité a její vztah k ctnosti získané	137
2. Nadpřirozený organismus duše	140
3. Měřítka dokonalosti člověka	142

DÍL II. MRAVOUKA ZVLÁŠTNÍ

I. DAR NADPŘIROZENÉ VÍRY A PÉČE O NI	145
I. Povaha nadpřirozené víry	147
1. Pojem a potřeba víry	147
2. Předmět víry	150
3. Vlastnosti víry	152
4. Úkony víry	153
5. Víra vedena dary rozumu a umění	155
II. Hříchy proti víře	156
1. Nevěra	157
2. Rouhání	159
3. Vyhledávání nebezpečí víry	160
III. Péče o růst víry	164
II. BOŽSKÁ CTNOST NADĚJE	167
I. Povaha božské naděje	169
II. Vlastnosti naděje	172
III. Naděje doprovázená bázni Boží	173
IV. Hříchy proti naději	175
V. Naděje v křesťanském životě	178
III. LÁSKA, POUTO KŘESŤANSKÉ DOKONALOSTI	181
I. Povaha a předmět křesťanské lásky	183
II. Láska k Bohu	185
1. Příklad lásky k Bohu	187
2. Vlastnosti a stupně božské lásky	188
III. Láska k sobě	193
IV. Láska k bližnímu	194
1. Příklad lásky k bližnímu	195
2. Řád v lásce	199
3. Úkony bliženské lásky	200
V. Hříchy proti lásce	204
VI. Láska — pouto dokonalosti	210
IV. KŘESŤANSKÁ OPATRNOST	213
I. Pojem a úkoly opatrnosti	216
II. Družina ctnosti opatrnosti	219
III. Dar rady napomáhá opatrnosti	221
IV. Hříchy proti opatrnosti	222
1. Neopatrnost a její dcery	223
2. Opatrnost těla a její dcery	224
V. Opatrnost na cestě za mravním ideálem	226

V. SPRAVEDLNOST K LIDEM I K BOHU	229
I. Právo	231
1. Pojem práva	232
2. Předmět práva	233
3. Nositel práva	234
4. Nabývání práva	235
II. Spravedlnost a nespravedlnost	236
III. Spravedlnost obecná	238
1. Pojem a povinnosti spravedlnosti obecné	238
2. Povinnosti občanů vzhledem k obecnému blahu	240
IV. Spravedlnost směnná	244
1. Náhrada, vlastní úkon spravedlnosti směnné	244
a) Kdy vzniká povinnost náhrady	245
b) Jakým způsobem učiniti zadost povinnosti náhrady	249
2. Spravedlnost směnná na základě smluv	251
a) Smlouva a její závaznost	251
b) Smlouvy jednostranné a povinnosti z nich plynoucí	253
c) Smlouvy oboustranné	256
V. Spravedlnost podílná	264
1. Spravedlnost podílná v rozdělení obecných statků a břemen	265
2. Spravedlnost podílná v úkonech soudních	266
VI. Hříchy proti spravedlnosti	273
1. Vražda	274
2. Krádež	278
3. Hříchy myšlení a slov	282
VII. Ctnosti přidružené k spravedlnosti	287
1. Povaha a úkony ctnosti nábožnosti	287
a) Zbožnost	291
b) Modlitba	292
c) Svěcení dne Páně	296
d) Slib	302
e) Přísaha	306
f) Přijímání svátostí	309
2. Hříchy proti nábožnosti	314
3. Poměr dětí k rodičům: Úcta, láska, poslušnost	319
4. Pravdivost	321
5. Vděčnost	326
VIII. Člověk spravedlivý	327
VI. KŘESŤANSKÁ STATEČNOST	331
I. Ctnost statečnosti a dar síly	333
II. Statečnost v mučednictví	336
III. Ctnosti přidružené k statečnosti	338

VII. MÍRNOST	345
I. Všeobecná idea mírnosti	347
II. Střídmost a střízlivost	351
1. Zákon postu a zdrženlivosti	353
2. Obžerství a opilství	356
III. Čistota a panenství	359
1. Krása čistoty	859
2. Úskalí čistoty	362
3. Hradby čistoty	367
4. Křesťanské panenství	370
IV. Hříchy proti čistotě	372
1. Povaha hříchů proti čistotě	372
2. Vnější hříchy nečistoty	374
V. Čistota v manželství	377
VI. Ctnosti přidružené k mírnosti	382
1. Vlídlost a tichost	383
2. Pokora	385
3. Snaživost	388
4. Skromnost v zevnějšku	390
REJSTRÍK VĚCNÝ	395